

[Forsvarsministeren]

jeg har forstået, af hr. Steen Folkes parti. Derfor fandt vi det hensigtsmæssigt at forhandle forud for et egentligt lovforslag.

Vi fandt det altså hensigtsmæssigt at indlede disse forsvarspolitiske forhandlinger med en række af folketingets partier inden lovforslagene fremsættelse. Jeg kan således ikke for nærværende oplyse noget om, hvornår forslagene vil kunne fremsættes her i tinget, idet det vil afhænge af forhandlingerne.

Der stiles mod en nyordning fra 1. april 1981. Regeringen lægger stor vægt på, at der som hidtil opnås et bredt forlig om forsvaret. Det er et vigtigt led i vores sikkerhedspolitik, idet man finder, at dette vil have betydning for vores troværdighed såvel indadtil som udadtil. Regeringen er kommet med et oplæg til de indledende forhandlinger, men da det drejer sig om et oplæg, og da forhandlingerne endnu ikke har antaget egentlig konkret form, men alene har været af opklarende art, er det ikke muligt for nærværende at sige, hvad resultatet vil blive.

Som bekendt har regeringen – det ved hr. Steen Folke sikkert også – i oplægget taget udgangspunkt i et uændret forsvarsbudget efter 1. april 1981, gældende for 4 år, pris- og lønreguleret. Det har også været fremme, at vi foreslår den gældende ordning afløst af en rammeordning.

Der har igennem tiderne været tendens til i lovene at fastholde styrkemålene på et højere niveau, end der blev tildelt midler til. De faktiske økonomiske muligheder har ikke medført den nødvendige justering af de militære opgaver og de tilhørende styrkemål, selv om man har lavet nye forsvarsforlig for at skabe overensstemmelse mellem mål og midler. Det har heller ikke været muligt at opnå den med 1973-ordningen tilsigtede overensstemmelse mellem forligets styrkemål og de økonomiske rammer.

Medvirkende til, at det er gået sådan, er bl. a., at forsvarets forhold jo kun hvert fjerde år for alvor har været drøftet på politisk plan. Samfundsudviklingens konsekvenser har sammen med den teknologiske udvikling påvirket forsvarets økonomiske forhold i perioderne mellem forsvarsforligene, men ikke i tilstrækkeligt omfang været taget op til egentlig behandling i denne henseende, med det resultat, at der har hersket en nærmest kronisk ubalance mellem mål og midler.

Denne udvikling taler for en større fleksibilitet, hvilket imidlertid forudsætter, at der ikke i forbindelse med lovgivningen skabes bindinger, som hindrer eller hæmmer en sådan fleksibilitet. Overvejelser om en rammeordning vil eventuelt medføre, at styrkemålene måske udelades af lovtæksten og placeres andetsteds sammen med de principielle og langsigtede udviklingslinjer, der kan være retningsgivende for forsvarets organisation i 1980'erne.

Det er min hensigt, at en sådan rammeordning skulle følges op af en mere systematisk information af forsvarsudvalget om udviklingen inden for forsvaret og om nødvendige ændringer i planerne for denne udvikling.

Som medlem af NATO bygger Danmark sin sikkerhed på alliancens kollektive forsvar. Spørgsmålet om modtagelse af allierede forstærkninger har i den senere tid i stigende grad præget den offentlige debat, og jeg benytter derfor gerne denne lejlighed til at gøre rede for de principper, der ligger til grund for forstærkningsproblematikken.

Lad mig først sige, at denne problematik ikke er specielt dansk. NATO's strategi beror jo i første række på det militære forsvars evne til at forebygge krig, og et vigtigt element i denne forebyggelse er netop muligheden for tilførsel af forstærkninger til Europa og en troværdig planlægning heraf.

Udviklingen i den militære balance mellem Øst og Vest gennem 1970'erne har gjort Vesteuropa afhængigt af forstærkninger, som i hovedsagen vil komme fra USA. Forsvaret har ligesom i Norge som følge af de geografiske forhold og begrænsede ressourcer været anset for særlig afhængigt af allierede forstærkninger. Det forhold, at Danmark ikke tillader permanent stationering af fremmede tropper under de nuværende omstændigheder, gør fredstidsplanlægning og forberedelse for modtagelse i en given situation påkrævet; det er så at sige et naturligt sidestykke til vores egentlige stationeringspolitik. Princippet herom er som bekendt fastslået i betænkning over forslag til forsvarsloven af 26. april 1973. Det hedder bl.a. heri, at der med henblik på modtagelsen af allierede styrker skal lægges vægt på:

»...at de praktiske foranstaltninger m. v., der er nødvendige for sådanne styrkers mod-